

TEESID

ETTEKANNE

Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaanne: mitmekeelsus ja vahendamine.

Pille Põiklik, Haridus-ja Teadusministeeriumi keeleosakonna peaekspert

2018. aasta mais esitletud Euroopa keeleõppe raamdokumendi sõsarväljaanne kordas üle 2001. aastal ilmunud dokumendi põhisõnumid, sh kommunikatiivse suhtlusoskuse olulisuse ja õppija kui sotsiaalse toimija rolli. Ühtlasi lisati hulgaliselt tasemekirjeldusi teemadel nagu vahendamine, internetisuhtlus, loovtekstide lugemine; täiendati kõigi tasemete kirjeldusi ja joonistati välja eel-A1 tase. Kõige ulatuslikumad lisandused tehti mitmekeelsuse ja vahendamise teemadel, millele ettekanne ka keskendub. Vaatleme, millised tegevused joonistatakse välja keelekasutajale, kes soovib juhtida suhtlust ja rühmatööd, ära kasutada enda mitmekeelsust ja kultuuridevahelisi teadmisi, ning kuidas nende tegevuste sooritus tasemelt tasemele areneb. Ettekande aluseks on sõsarväljaande valmiv eestikeelne tõlge.

TÖÖTOAD

Koostöine õppimine.

Evelin Müüripeal, meisterõpetaja; Leili Sägi, meisterõpetaja

Koostöise õppimise eesmärgiks on pakkuda õpetajatele konkreetseid, praktilisi aktiivõppe meetodeid, mida saab rakendada mistahes võõrkeele tundides.

Töötoa eesmärgiks on tutvustada aktiivõppe meetodeid, mida saaks kohandada erinevatele teemadele ja ka vanuseastmetele. Tegemist on väga praktilise koolitusega, kus õpitoa tulemusena on suurenenud õpetaja aktiivmeetodite pagas, õpetaja on saanud täiendavalt ideid, mida oma tundidesse kaasa võtta.

Koolituse käigus tegeletakse järgmiste teemadega:

- Mis ja milleks aktiivõppemeetodid ning kuidas toimub koostöine õppimine?
- Kuidas õpiku tavatekstist saab aktiivõppemeetod?
- Aktiivõppe head küljed ja ohukohad.

Praktilised tegevused on jaotatud alljärgnevateks alateemadeks:

1. Teabe kogumine.
2. Jooksev etteütetus.
3. Mitme-minuti kõned.
4. Ahelkirjutamine.
5. Qs & As.
6. Ettevalmistamata suhtlussituatsioonid ja rollimängud.
7. Lünktekstid.
8. Probleemõpe.
9. Võistlusõpe.

Rühmatöö ilming tunnis, erinevad rühmatöö võimalused ja ülesanded.

Karola Velberg, Tallinna Ühisgümnaasium, Viendra Koolitus, soome keele õpetaja, koolitaja

Ilmingupõhises õppes kasutatakse probleemipõhist lähenemist. Õpetajad ja õppijad otsivad koostöös vastust enda püstitatud probleemidele. Õppe väljundiks on õpilase poolt või

rühmatöös loodud praktiline või teoreetiline töö. Töötoas tutvustakse rühmatöö võimalusi ilmingupõhise õppe põhimõtetest lähtudes.

Kuidas moodustada rühmasid, mida on vaja ettevalmistuseks ja milliseid erinevaid rühmatöö variante ja meetodeid võiks rahutus klassis kasutada? Tutvustatakse tegevusi, mis motiveerivad nii õpilasi kui ka õpetajat ennast.

ÕPIKESKUSED

Õpikeskus 1: LAK-õppe kasutamisest erialakeele õpetamisel.

Siret Piirsalu, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli elukestva õppe keskuse juhataja, eesti keele lektor; Elle Sõrmus, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli eesti keele lektor

LAK-õpet kasutatakse Eestis väga edukalt peale üldhariduskoolide ka kõrgkoolides. Keeleõppe õppeained on aastate jooksul kuulunud Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis (varasem Tallinna Meditsiini-kool) õpetatavate õppeainete hulka ja nende eesmärk ongi olnud ainealaste teadmiste toetamine keeleõppe kaudu. Lisaks õppekavadel õpetatavatele ainetele pakutakse Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis täienduskoolitusi juba töötavatele spetsialistidele ja ka nendes õppekavades rakendatakse LAK-õppe põhimõtteid. Õpikeskuses tutvustatakse praktiliste näidete põhjal nende täienduskoolituste ülesehitust, läbiviimist nii õppeklassis kui ka simulatsioonis ja hindamist. Tegevused õpikeskuses hõlmavad ka LAK-õppe näidistundi.

Õpikeskus 2: Rahvusvaheline keeleeksam – nii võimalus kui väljakutse.

Ene Peterson, Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu juhatuse esimees, projektijuht; Siiri Mägi, Pärnu Koidula Gümnaasiumi saksa keele õpetaja; Kristi Vahenurm, Tallinna Reaalkooli inglise keele õpetaja; Eliise Peelo, TÜ maailma keelte ja kultuuride kolledži võõrkeeleõpetaja õppekava magistrant (inglise keele eriala)

Kolme aasta jooksul on vähemalt sajal võõrkeeleõpetajaks õppival üliõpilasel ja tegevõpetajal võimalus sooritada tasuta rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksam.

Eesti võõrkeeleõpetajate liit (EVÕL) sai toetuse ESF-i projekti „Rahvusvaheline keeleeksam” ellu rakendamiseks 1. oktoobrist 2017 kuni 30. septembrini 2020 meetme „Õppe seostamine tööturu vajadustega” tegevuse „Keeleõppetegevused edukamaks toimetulekuks tööturul” raames. Projekti eesmärk on toetada rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sooritanud õpetajaid. Üldhariduse riiklikus õppekavas loetletud keelte (inglise, vene, saksa ja prantsuse keel) rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sertifikaadi omandanud võõrkeeleõpetajaks õppivate üliõpilaste ja tegevõpetajate arv, kellel on B2-, C1- või C2-tasemele vastav keeleoskustase, kasvab sajani. Tänapäevaks on rahvusvahelise eksami sooritanud 2 saksa keele õpetajat, 8 inglise keele õpetajat ja 2 inglise keele õpetaja eriala omandavat üliõpilast. Kokku on korraldatud 10 infoseminari saksa, inglise, prantsuse ja vene keele õpetajatele.

Õpikeskuses on võimalik saada eksamikeskuste materjale ja nõu eksamite sooritamiseks. Eksami sooritanud õpetajad jagavad oma kogemusi.

Õpikeskus 3: Keeleõppemängud.

Kalle Lina, Rakvere Gümnaasiumi saksa ja inglise keele õpetaja

Arvutis loodud mängud keeleõppeks, mis on heaks vahelduseks arvutimängudele. Mängida saab üksi, paaris või rühmas. Keelemängud nõuavad ja samas arendavad reeglite tundmist, loomingulist lähenemist ja loogilist mõtlemist.

**Õpikeskus 4: Kommunikatiivne mäng /Коммуникативная игра / Communicative game
Contact Game: Simulation of Life in Moscow.**

Inna Adamson, Tallinna Ülikooli kõrvutava keeleteaduse ja leksikoloogia lektor

Kommunikatiivne mäng Contact Game: Simulation of Life in Moscow

Õpikeskuses tutvustatakse kommunikatiivset mängu. See kujutab endast lauamängu, mis koosneb mänguväljast, rollikaartidest ja kaartidest, mis võimaldavad võõrkeeles suhtlemist, antud juhul vene keeles. Mängu juurde kuuluvad metoodilised materjalid on abiks nii õpetajale kui ka õppijale. Nii mängu kastumise käigus kui ka pärast mängu on võimalik saada tagasisidet sooritatud tegevustele.

Коммуникативная игра Contact Game: Simulation of Life in Moscow

В сообщении будет представлена коммуникативная игра, которая является настольной. Она состоит из игрового поля, ролевых карточек и карточек, стимулирующих общение на иностранном языке. В данном случае это – русский язык. В комплект игры входят также и методические материалы, которые помогают как учителю, так и ученику осваивать языковой материал. Это также делает её учебным пособием. В ходе использования игры удалось пронаблюдать и обратную связь, полученную после её использования.

Communicative game “Contact Game: Simulation of Life in Moscow”

Communicative game “Simulation of Life in Moscow” will be presented. It consists of the game field, role cards and cards stimulating communication in a foreign language. In this case it is Russian. The package of a game also includes methodical materials which help as the teacher as the student in the acquisition of the language material. It is possible to receive feedback to the completed tasks as during the game or after the completion of the game.

Õpikeskus 5: Haridusrobotid võõrkeeletunnis.

Irina Ševtšenko, Kauksi põhikooli võõrkeelte õpetaja

Haridusrobot BeeBot, armas mesimumm-põrandarobot, sobib väga hästi võõrkeeletundi. Ühest küljest saavad lapsed mängida, kuid teisest küljest on robotitest väga palju kasu ka õppimisel. Mesimummudega tegelemine arendab õpilaste loogilist mõtlemist ja eneseväljenduse oskusi; samuti aitab paremini mõista põhjuse ja tagajärje seost ning õpetab seadme juhtimist ja algelist programmeerimist. Koos arutame, kuidas võiks neid roboteid võõrkeeletundides kasutada ja kuidas panna mesimummusid tegema seda, mida meie tahame. Õpikeskuses on soovijatel võimalik kujundada ise mängumatte.

Õpikeskus 6: Õpilaste loovtööna valminud õppemängud.

Leena Möls, Aruküla põhikooli vene keele õpetaja

Tutvustan erinevaid mängu, mida on õpilased ise valmistanud loovtööna. Mängud on koostatud eesmärgiga tekitada huvi vene keele õppimise vastu. Mängud teevad õppetunnid huvitavamaks, mängulisemaks ja kaasakiskavamaks. Õpilased on veendunud, et nende väljamõeldud mängud aitavad vene keelt omandada senisest kiiremini. Õpilaste loovtööna valminud mängu saab õppetöös edukalt kasutada, kuna mängudel on ka hariduslik eesmärk.

Õpikeskus 7: VideoNot ja Readlang – digitaalsed õpikeskkonnad ümberpööratud klassiruumis.

Kristel Kook-Aljas, Jüri Gümnaasiumi inglise keele õpetaja

Tutvustan kahte õpikeskkonda, mis suunavad õpilasi iseseisvalt õppima. VideoNot võimaldab jagada õpilastega videoid, lisada nendele küsimusi ja ülesandeid. Õpilased saavad videoid vaadata ja vajadusel teha märkmeid. Videod salvestuvad GoogleDrive`i. Readlang võimaldab jagada õpilastega erinevates keeltes tekste. Tekste saab valida olemasolevate hulgast, määrata ära tase, teksti liik ja sõnade arv või lisada oma tekste. See keskkond võimaldab tekstis olevatele sõnadele vajutades näha kohe nende tõlget ning need salvestuvad automaatselt WordListi. Flashcards võimaldab sõnade loendis (Word Listis) olevaid sõnu harjutada.

Õpikeskus 8: Eesti keele abi on vaid paari kliki kaugusel.

Ingrid Prees ja Valentina Limonova, Tallinna Tehnikaülikooli kolledži eesti keele lektorid

Internetis on palju keeleressursse, kuid tee nendeni on pikk ja aeganõudev. Õpikeskuses tutvustame veebilehte <http://portaal.eki.ee/>, mis aitab tutvuda terminoloogiaga, pakub keelealast nõu, võimaldab kontrollida eesti keele oskust ning veebikirjutise emotsionaalset mõju.

Kui jagate õpilastele tekste, kuid te pole kindel, kas need vastavad kursusel õpitavale keeletasemele, siis näitame teile keskkonda, mille abil saate kiiresti testida kirjutatud teksti taset.

Õpetame eesti keelt teise keelena ning seetõttu kasutame palju erinevaid veebisõnastikke, mis aitavad nii sõnu tõlkida kui ka näitavad tekstis olevate sõnade algvorme.

Soovime, et meie õpikeskuses saaksite tunda end õppija rollis, seega tutvustame korrektse eesti keele jaoks vajaminevaid abivahendeid läbi praktiliste tegevuste. Lisaks jagame käsilehte keeleõpetajatele kasulike ja huvitavate veebikeskkondade kohta

Õpikeskus 9: Through the Looking Glass: Trends and Directions in English Language Teaching.

Tiiu Müür, Miina Härma Gümnaasiumi inglise keele õpetaja;Ene Peterson, Kersti Võlu Koolituskeskus, inglise keele õpetaja, koolitaja

Jagame muljeid inglise keele õpetajate maailmaorganisatsiooni IATEFL (International Association of Teachers of English as a Foreign Language) 52. aastakonverentsilt, mis toimub Liverpoolis 2.- 5. aprillil 2019. Tähelepanu keskpunktis on inglise keele õpetamise trendid, suunad ja meetodid.

Õpikeskus 10: Digikeskkond BOOKWIDGETS.

Ilona Säälük, Tallinna Teeninduskool, soome keele õpetaja

Teen ülevaate sellest, kuidas motiveerida õppijat interaktiivsete harjutustega ja hoida kokku õpetaja hinnalist vara ehk aega. Bookwidgets on mitmekülgne digikeskkond, mis ühildub ka hästi Google Classroomiga.

Õpikeskus 11: Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse keeleõpet toetavad tegevused.

Pille Põiklik, keskuse juhtnõukogu liige ja Eesti osalejate nimetaja; Kati Bakradze, keskuse kontaktisik Eestis

Euroopa Nüüdiskeelte Keskus edendab võõrkeelte, vähemus- ja regionaalkeelte ning õppekeelte õpet. Keskuse projektid toovad kokku liikmesriikide eksperte ning pakuvad

väljundina sihtrühmadele praktilisi vahendeid. Lisaks koordineerib keskus igal aasal Euroopa keeltepäeva tähistamist, pakub huvilistele veebiseminare ning edendab keelepoliitika rakendamist laiemalt. Õpikeskuses jagame infot keskuse tegevuste kohta ja selle kohta, kuidas huvilised keskuse tegemistes enam kaasa saaksid lüüa.